

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. liepos 28 d.

ES auditoriai tikrino migrantų grąžinimą ir readmisiją į trečiąsias šalis

Mažiau nei 40 % neteisėtų migrantų, kuriems nurodyta išvykti iš ES, iš tiesų grįžta į savo gimtąsias šalis ar trečiąsias šalis. Europos Audito Rūmai pradėjo auditą dėl ES bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis neteisėtų migrantų readmisijos srityje. Auditoriai vertins, ar Europos Komisijos nuo 2015 m. taikytas priemonių rinkinys padėjo pagerinti bendradarbiavimą su prioritetinėmis trečiosiomis šalimis.

Nuo 2008 m. vidutiniškai pusei milijono užsienio piliečių kasmet nurodoma išvykti iš ES, nes jie atvyko į ES arba joje gyvena neteisėtai. Tačiau iš jų tik 38 % grįžta į savo gimtąją šalį arba šalį, iš kurios jie atvyko į ES. Vertinant grąžinimus už Europos ribų, šis vidutinis dydis yra mažesnis nei 30 %. Auditorių teigimu, viena iš priežasčių, kodėl grąžinama mažai migrantų, yra tai, kad bendradarbiauti su migrantų kilmės šalimis yra sudėtinga.

„ES ir valstybėms narėms reikia kuo skubiau išsiaiškinti, kaip geriausiai spręsti migracijos klausimus, – teigė auditui vadovaujantis Audito Rūmų narys Leo Brincatas. – Būdami ES išorės auditoriai, neseniai atlikome keletą auditų dėl Europos Sąjungoje migrantų prieglobsčiui ir perkėlimui taikomos tvarkos. Dabar išsamiau nagrinėsime jų grąžinimą ir readmisiją į trečiąsias šalis.“

2015 m. Komisija paskelbė ES veiksmų grąžinimo srityje planą, kuriame ji pripažino, kad norint turėti veiksmingą grąžinimo sistemą pirmenybė palaikant santykius su trečiosiomis šalimis turėtų būti teikiama neteisėtų migrantų readmisijai. 2016 m. ji pristatė partnerystės migracijos srityje modelį, kad būtų skatinamas geresnis bendradarbiavimas su tikslinėmis prioritetinėmis kilmės ir tranzito šalimis, be kita ko, pasitelkiant vizų politiką, paramą vystymuisi ir diplomatinis santykius. 2017 m. ji paskelbė atnaujintą veiksmų grąžinimo srityje planą kartu su rekomendacijomis, kaip padidinti readmisijos į trečiąsias šalis veiksmingumą.

Kad būtų lengviau įgyvendinti readmisijos įsipareigojimus, ES su trečiosiomis šalimis sudarė 18 teisiškai privalomų readmisijos susitarimų. Vis dėlto, trečiosios šalys gali būti nelinkusios

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų preliminarios audito apžvalgos pagrindines mintis. Visą apžvalgos tekstą rasite eca.europa.eu anglų kalba.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

dalyvauti derybose, visų pirma dėl vidaus politinių aplinkybių, nes tokie susitarimai gali sukelti visuomenės priešišumą. Todėl nuo 2016 m. Komisija daugiausia dėmesio skiria praktinio bendradarbiavimo su šiomis šalimis plėtojimui ir parengė keletą teisiškai neprivalomų priemonių dėl grąžinimo ir readmisijos, kurios susilaukė kritikos dėl demokratinės ir teisinės atskaitomybės aspektų.

Auditoriai siekia įvertinti ES pažangą, padarytą nuo 2015 m. plėtojant neteisėtų migrantų readmisijos į trečiąsias šalis sistemą, ir tai, ar ji veiksmingai įgyvendinta prioritetingose trečiosiose šalyse. Jie tikrins ES readmisijos susitarimų ir priemonių derybų procesą, prioritetingų šalių nustatymo metodiką, Komisijos paramą ir paskatas trečiosioms šalims gerinti bendradarbiavimą readmisijos srityje ir dalijimąsi geriausios patirties pavyzdžiais.

Šiuo metu nėra aiškios ES finansavimo, skiriamo bendradarbiavimui su trečiosiomis šalimis migrantų readmisijos srityje, apžvalgos. Nepaisant to, auditoriai nustatė apie 60 projektų, susijusių su neteisėtų migrantų readmisija ir reintegracija; jų bendra vertė – 641 milijonas eurų. Daugiausia dėmesio auditoriai skirs bendradarbiavimui readmisijos srityje su 10 kilmės šalių, į kurias negražinta daugiausia neteisėtų migrantų (išskyrus Siriją), jie taip pat vertins 20 ES projektų, susijusių su neteisėtų migrantų readmisija ir reintegracija šiose šalyse, veiksmingumą.

Pastabos leidėjams

Grąžinimas – tai ne ES piliečio grįžimas – savanoriškai vykdant prievolę arba priverstinai – į savo kilmės ar tranzito šalį arba į pasirinktą ne ES šalį, kuri jį priims. Šalies piliečių readmisija – tai pareiga pagal tarptautinę teisę. Bendradarbiavimas readmisijos srityje sudaro sudedamąją ES politinio dialogo su trečiosiomis šalimis dalį: Komisija, Europos išorės veiksnių tarnyba ir valstybės narės jį įgyvendina su trečiosiomis šalimis sudarydamos specialius bendradarbiavimo susitarimus. Kotonu susitarime tarp ES ir Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalių, taip pat kituose ES susitarimuose su trečiosiomis šalimis numatyta pareiga valstybės narės prašymu ir be papildomų formalumų priimti visus grąžinamus jų piliečius, neteisėtai esančius ES teritorijoje. Ir Europos Parlamentas, ir Taryba ragino padidinti neteisėtų migrantų grąžinimo ir readmisijos efektyvumą bei veiksmingumą.

Šiandien auditoriai paskelbė preliminarį audito apžvalgą „Migrantų grąžinimo politika – bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis readmisijos srityje“. Preliminariose audito apžvalgose pateikiama informacija apie vykdomas audito užduotis ir jos skirtos tiems, kurie domisi audituojama politika ar programomis. Visą preliminarį audito apžvalgą anglų kalba rasite eca.europa.eu. Ataskaitą numatoma paskelbti 2021 m. vasarą.

Pastaraisiais metais Audito Rūmai paskelbė keletą ataskaitų migracijos klausimais, pavyzdžiui, dėl [migracijos valdymo Graikijoje ir Italijoje](#), [sienų kontrolės](#), [ES pagalbos Afrikai patikos fondo](#), [Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės](#), [migracijos krizės centrų](#) ir [išorės migracijos](#). Informacijos apie priemones, kurių Audito Rūmai ėmėsi reaguodami į COVID-19 pandemiją, galima rasti [čia](#).

Kontaktai spaudai dėl šios preliminarios apžvalgos

Damijan Fišer – E. paštas: damijan.fiser@eca.europa.eu Tel. (+352) 4398 45 510 / Mob. tel. (+352) 621 552 224